

MÄÄRUS

.....nr.....

Tallinn

Võru maakonna kaitstavate looduse üksikobjektide piiranguvööndi ulatus

Määrus kehtestatakse looduskaitseseaduse § 10 lõike 6 alusel.

§ 1. Määruse eesmärk

Määrusega nimetatakse Võru maakonnas kaitstavate looduse üksikobjekti või objektide rühma nimi, asukoht ja määratakse piiranguvööndi ulatus. Määruses nimetatud kaitstava looduse üksikobjekti või objektide rühma piiranguvööndi ulatus või pindala on esitatud kaartidel määruse lisades¹.

§ 2. Üksikpuude piiranguvööndi ulatus

- 1) Haabsaare kollased kased¹⁴ Antsla vallas Haabsaare külas – 0,27 ha (lisa 1);
- 2) Mäe-Lõhtsu tamm⁷ Antsla vallas Kirikuküla külas – 0,77 m (lisa 2);
- 3) Tamme-Lauri tamm⁷ Antsla vallas Urvaste külas – 50 m (lisa 3);
- 4) Väikuni viieharuline kuusk ehk Punde puntrakuusk²² Antsla vallas Pihleni külas – 30 m (lisa 4);
- 5) Haki männid¹¹ Rõuge vallas Pulli ja Kavõldi külas – 0,19 ha (lisa 5);
- 6) Kadõni pettäi²¹ Rõuge vallas Kadõni külas – 30 m (lisa 6);
- 7) Kooli pettäi²¹ Rõuge vallas Misso alevikus – 0,08 ha m (lisa 7);
- 8) Korgõmäe ristipettäi¹³ Rõuge vallas Nilbõ külas – 50 m (lisa 8);
- 9) Mäenurme tammed¹⁴ Rõuge vallas Kurõ külas – 30 m + 30 m (lisa 9);
- 10) Ruuga pettäi¹¹ Rõuge vallas Väiku-Ruuga külas – 15 m (lisa 10);
- 11) Ruuga tamm¹¹ Rõuge vallas Väiku-Ruuga külas – 0,75 ha (lisa 11);
- 12) Snikkeri ehk Savimäe tamm²¹ Rõuge vallas Savimäe külas – 50 m (lisa 12);
- 13) Soolätte künnapuu¹² Rõuge vallas Soolätte külas – 30 m (lisa 13);
- 14) Sänna hiigellehis²¹ Rõuge vallas Sänna külas – 0,16 ha (lisa 14);
- 15) Toborna pettäi²¹ Võru vallas - Noodasküla külas – 10 m (lisa 15);
- 16) Rootsi aegne pettäi¹⁴ Võru vallas Mustassaare külas – 50 m (lisa 16);
- 17) Hinsä pettäi¹⁹ Võru vallas Hinsä külas – 30 m (lisa 17);
- 18) Lalli lühterkuusk¹⁷ Võru vallas Juraski külas – 0,05 ha (lisa 18);
- 19) Kapera mänd ehk Koobaskõsõ pettäi¹⁴ Võru vallas Kornitsa külas – 0,18 ha (lisa 19);
- 20) Rebasmäe kuused¹⁸ Võru vallas Rebasmäe külas – 0,26 ha (lisa 20);

- 21) Saarniite künnapuud²² Võru vallas Saarde külas – 0,36 ha (lisa 21);
- 22) Jõorte pettäi⁸ Võru vallas Parksepa alevikus – 0,17 ha (lisa 22);
- 23) Rahapettäi⁸ Võru vallas Raiste külas – 0,1 ha (lisa 23);
- 24) Reinu kadakas¹³ Võru vallas Pille külas – 15 m (lisa 24);
- 25) Roosisaare tammed²¹ Võru vallas Roosisaare külas – 0,71 ha ja 30 m (lisa 25);
- 26) Roosisaare mänd²¹ Võru vallas Roosisaare külas – 30 m (lisa 26);
- 27) Kaasjärve mänd ehk Mütä pettäi¹⁴ Võru vallas Sika külas – 20 m (lisa 27);
- 28) Konnametsa männid¹¹ Võru vallas Võrumõisa külas – 0,21 ha (lisa 28);
- 29) Meremäe männid ehk Ustinapedäjäd¹⁴ Setomaa vallas Meremäe külas – 0,13 ha (lisa 29);
- 30) Kuremäe mänd⁶ ehk Plotina pettäi Setomaa vallas Kahkva külas – 0,2 ha (lisa 30);
- 31) Lepiku pettäi¹⁰ Setomaa vallas Kahkva külas – 0,18 ha (lisa 31);
- 32) Sapimäe pettäi¹³ Setomaa vallas Napi külas – 0,2 ha (lisa 32);
- 33) Rõsna kadakas²³ Setomaa vallas Rõsna külas – 20 m (lisa 33);
- 34) Tsirgu mänd ehk Kalmõpettäi¹⁴ Setomaa vallas Tsirgu külas – 0,07 ha (lisa 34);
- 35) Lautsi pettäi¹⁶ Setomaa vallas Verhulitsa külas – 0,18 ha (lisa 35).

§ 3. Geoloogiliste üksikobjektide piiranguvööndi ulatus

- 1) Hinnimäe rändrahn³ Rõuge vallas Soolätte külas – 30 m (lisa 36);
- 2) Ihandu liivapaljand ehk Kunnasilla koopad²¹ Rõuge vallas Kaugu külas – 0,15 ha (lisa 37);
- 3) Tsutsu kivi¹¹ Võru vallas Hannuste külas – 30 m (lisa 38);
- 4) Pütsepä rändrahn⁵ Võru vallas Heinasoo külas – 30 m (lisa 39);
- 5) Tinnipalu rändrahn⁴ Võru vallas Hutita külas – 30 m (lisa 40);
- 6) Lagakivi¹⁴ Võru vallas Illi külas – 30 m (lisa 41);
- 7) Karisilla rändrahn²⁰ Setomaa vallas Treski külas – 0,02 ha (lisa 42);
- 8) Niitsiku Suurkivi⁹ Setomaa vallas Niitsiku külas – 30 m (lisa 43).

§ 4. Hüdrogeoloogiliste üksikobjektide piiranguvööndi ulatus

- 1) Allikas Uue-Antsla kalatiigi lätted¹² Antsla vallas Uue-Antsla külas – 0,67 ha (lisa 44);
- 2) Rebasmäe allikad ja ürgmets¹⁸ Võru vallas Rebasmäe külas – 4,45 ha (lisa 45).

§ 5. Maastiku üksikelementide piiranguvööndi ulatus

- 1) Võidumägi¹⁴ Rõuge vallas Söödi ja Vihkla külas – 17,2 ha (lisa 46);
- 2) Ilumetsa kraatrid¹⁵ Võru vallas Rebasmäe külas – 1,1 ha ja 0,78 ha (lisa 47).

§ 6. Kaitsealal asuva üksikobjekti kaitsevööndi määramine

- 1) Karisöödi tamm¹² – Rõuge vallas Karisöödi külas Peetri jõe maastikukaitseala Peetri jõe piiranguvööndis (lisa 48);
- 2) Hendriku tamm²¹ – Võru vallas Saaremaa külas Haanja looduspargi Kütioru sihtkaitsevööndis (lisa 49);
- 3) Korgõmäe pettäi²¹ – Võru vallas Tohkri külas Haanja looduspargi Pärändmaastiku piiranguvööndis (lisa 50);
- 4) Puudesalu Tammetsõõr²¹ – Võru vallas Tohkri külas Haanja looduspargi Pärändmaastiku piiranguvööndis (lisa 51);
- 5) Tohkre tammed²¹ – Võru vallas Tohkri külas Haanja looduspargi Pärändmaastiku piiranguvööndis (lisa 52);

- 6) Rõuge tammed¹⁹ – Rõuge vallas Rõuge alevikus Haanja looduspargi Pärandmaastiku piiranguvööndis (lisa 53);
- 7) Sinisilla tamm²¹ – Rõuge vallas Uue-Saaluse külas Haanja looduspargi Pärandmaastiku piiranguvööndis (lisa 54);
- 8) Mustahamba tamm¹¹ – Rõuge vallas Mustahamba külas Haanja looduspargi Tavaala piiranguvööndis (lisa 55);
- 9) Korgõmäe Ivannikivi¹¹ – Rõuge vallas Rebäse külas Haanja looduspargi Pärandmaastiku piiranguvööndis (lisa 56).

§ 7. Kaitsekord

(1) Määruse paragrahvides 2–5 nimetatud üksikobjektide kaitsekord on kehtestatud keskkonnaministri 2. aprilli 2003. a määrusega nr 27 „Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri”.

(2) Määruse paragrahvis 6 nimetatud kaitstavate üksikobjektidele kehtiv kaitsekord on kehtestatud nende asukoha kaitseala kaitse-eeskirjas.

§ 8. Üksikobjektide kaitsmise ja piiranguvööndi ulatuse määramise põhjendused

Määruse seletuskirjas²⁴ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla jätmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti piiranguvööndi piiri ulatuse määramise ja kulgemise kohta.

§ 9. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 10. Määruse muutmine

Keskkonnaministri 12. mai 2006. a määruses nr 33 „Võrumaa looduse üksikobjektide kaitse alla võtmine” tehakse järgmised muudatused:

1) määruse § 2 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Võrumaal võetakse kaitse alla järgmised puud koos neid ümbritseva piiranguvööndiga: 1) Saarniite jalakas Vastseliina vallas Saarde külas; 2) Väikuni viieharuline kuusk ehk Punde puntrakuusk Urvaste vallas Pihleni külas”;

2) määruse § 2 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 11. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 25. mail 2011. a käskkirjaga nr 729 algatatud haldusmenetluses. Menetluse ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 12. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse

halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ Kaitsealuste üksikobjektide asukoht ja seda ümbritseva piiranguvööndi piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaartidele, mis on koostatud Eesti põhikaardi (mõõtkava 1 : 10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid. Kaitstava looduse üksikobjektide kaartidega saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

² Üksikobjektide piiranguvööndi piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaartidel, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1:10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

³ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Looduskaitse Nõukogu 22. mai 1937. a otsusega „Üksikute puude ja rändrahnude kaitsest”.

⁴ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Looduskaitse Nõukogu 1. oktoobri 1937. a otsusega „Üksikute puude ja rändrahnude kaitsest”.

⁵ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Looduskaitse Nõukogu 23. novembri 1937. a otsusega „Üksikute puude ja rändrahnude kaitse alla võtmise asjus”.

⁶ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Looduskaitse Nõukogu 8. veebruari 1938. a otsusega „Üksikute puude ja rändrahnude kaitse alla võtmise asjus”.

⁷ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud sotsiaalministri 30. juuni 1939. a otsusega nr 480 „Üksikute puude, rändrahnude ja esemete looduskaitse alla võtmise asjus”.

⁸ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud sotsiaalministri 6. oktoobri 1939. a otsusega „Üksikute puude ja rändrahnude looduskaitse alla võtmise asjus”.

⁹ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud sotsiaalministri 26. veebruari 1940. a otsusega „Üksikute puude ja rändrahnude looduskaitse alla võtmise asjas”

¹⁰ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud ENSV Hariduse Rahvakomissari 22. veebruari 1941. a otsusega „Üksikute puude, rändrahnude ja hiiukirnu looduskaitse alla võtmise asjus”.

¹¹ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Võru rajooni Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee 3. aprilli 1958. a otsusega nr 102 „Looduskaitse organiseerimisest Võru rajoonis”.

¹² Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Antsla rajooni Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee 6. juuni 1958. a otsusega nr 67 „Antsla rajooni looduse ja kultuurimälestusmärkide säilitamisest”.

¹³ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud ENSV Ministrite Nõukogu Looduskaitse Valitsuse juhataja 17. märtsi 1959. a käskkirjaga nr 25 „Riikliku kaitse alla kuuluvate rändrahnude, kivikülvide ja põliste puude nimekirjade kinnitamisest”.

¹⁴ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Võru rajooni Tööraha Saadikute Nõukogu 30. märtsi 1962. a otsusega nr 33 „Looduskaitse ja kultuurimälestiste kaitse korraldamisest Võru rajoonis”.

¹⁵ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. veebruari 1964. a määrusega nr 56 „Maastikuliste keelualade, objektide ja dekoratiivsete taimeliikide riikliku kaitse alla võtmise kohta”.

¹⁶ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Põlva Rajooni TSN Täitevkomitee 22. aprilli 1964. a otsusega nr 35 „Põlva rajooni looduse kaitsest”.

¹⁷ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse juhataja 30. aprilli 1966. a käskkirjaga nr 84 „Muudatustest looduskaitsealuste üksikobjektide nimekirjades”.

¹⁸ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Põlva rajooni RSN Täitevkomitee 30. septembri 1981. a otsusega nr 180 „Looduskaitse objektide kohta Põlva rajoonis”.

¹⁹ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Võru rajooni Rahvasaadikute Nõukogu Täitevkomitee 17. mai 1985. a otsusega nr 149 „Võru rajooni looduskaitse objektide arvelevõtmise ja mahakandmise kohta”.

²⁰ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Põlva rajooni RSN Täitevkomitee 25. aprilli 1989. a otsusega nr 105 „Looduskaitse objektidest”.

²¹ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud Võru Maavalitsuse 16. novembri 1992. a määrusega nr 185 „Võru maakonna looduse üksikobjektide ja parkide kaitse korraldamise eeskirjad”.

²² Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud keskkonnaministri 12. mai 2006. a määrusega nr 33 „Võrumaa looduse üksikobjektide kaitse alla võtmine”.

²³ Üksikobjekt on esimest korda kaitse alla võetud keskkonnaministri 28. juuni 2009. a määrusega nr 41 „Põlvamaa looduse üksikobjektide kaitse alla võtmine”.

²⁴ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Siim Kiisler
Keskkonnaminister

Meelis Mürk
Kantsler

Lisa 1 Haabsaare kollased kased
Lisa 2 Mäe-Lõhtsu tamm
Lisa 3 Tamme-Lauri tamm
Lisa 4 Väikuni viieharuline kuusk ehk Punde puntrakuusk²
Lisa 5 Haki männid
Lisa 6 Kadõni pettäi
Lisa 7 Kooli pettäi
Lisa 8 Korgõmäe ristipettäi
Lisa 9 Mäenurme tammed
Lisa 10 Ruuga pettäi
Lisa 11 Ruuga tamm
Lisa 12 Snikkeri e Savimäe tamm
Lisa 13 Soolätte künnapuu
Lisa 14 Sänna hiigellehis
Lisa 15 Toborna pettäi
Lisa 16 Rootsi aegne pettäi
Lisa 17 Hinsä pettäi
Lisa 18 Lalli lühterkuusk
Lisa 19 Kapera mänd e Koobaskõsõpettäi
Lisa 20 Rebasmäe kuused
Lisa 21 Saarniite künnapuud
Lisa 22 Jõõrte pettäi
Lisa 23 Rahapettäi
Lisa 24 Reinu kadakas
Lisa 25 Roosisaare tammed
Lisa 26 Roosisaare mänd

Lisa 27 Kaasjärve mänd e Mütä pettäi
Lisa 28 Konnametsa männid
Lisa 29 Meremäe männid e Ustinapedäjäd
Lisa 30 Kuremäe mänd e Plotina pettäi
Lisa 31 Lepiku pettäi
Lisa 32 Sapimäe pettäi
Lisa 33 Rõsna kadakas
Lisa 34 Laudsi pettäi
Lisa 35 Tsirgu mänd e Kalmõpettäi
Lisa 36 Hinnimäe suurkivi
Lisa 37 Ihandu liivapaljand e Kunnasilla koopad
Lisa 38 Tsutsu kivi
Lisa 39 Pütsepä rändrahn
Lisa 40 Tinnipalu suurkivi
Lisa 41 Lagakivi
Lisa 42 Karisilla kivi
Lisa 43 Niitsiku Suurkivi
Lisa 44 Uue-Antsla kalatiigi lätted
Lisa 45 Rebasmäe allikas
Lisa 46 Võidumägi
Lisa 47 Ilumetsa kraatrid
Lisa 48 Karisöödi tamm
Lisa 49 Hendriku tamm
Lisa 50 Korgemäe pettäi
Lisa 51 Puudesalu „Tammetsõõr
Lisa 52 Tohkre tammed “
Lisa 53 Rõuge tammed
Lisa 54 Sinisilla tamm
Lisa 55 Mustahamba tamm
Lisa 56 Korgõmäe Ivannikivi